Sterk stijgende kosten drukken toegevoegde waarde land- en tuinbouw naar dieptepunt

Omzetmatig heeft de Vlaamse land- en tuinbouwsector de coronacrisis achter zich gelaten, maar door de exponentieel gestegen kosten staan de marges in de sector zwaar onder druk. Dat doet de cijfers rood kleuren. “We zien zelfs dat de bruto toegevoegde waarde voor de sector naar een twintigjarig dieptepunt zakt door deze hoge kosten”, zegt Boerenbond op basis van de jaarresultaten van de Vlaamse land- en tuinbouw voor 2021.

12 OKTOBER 2021

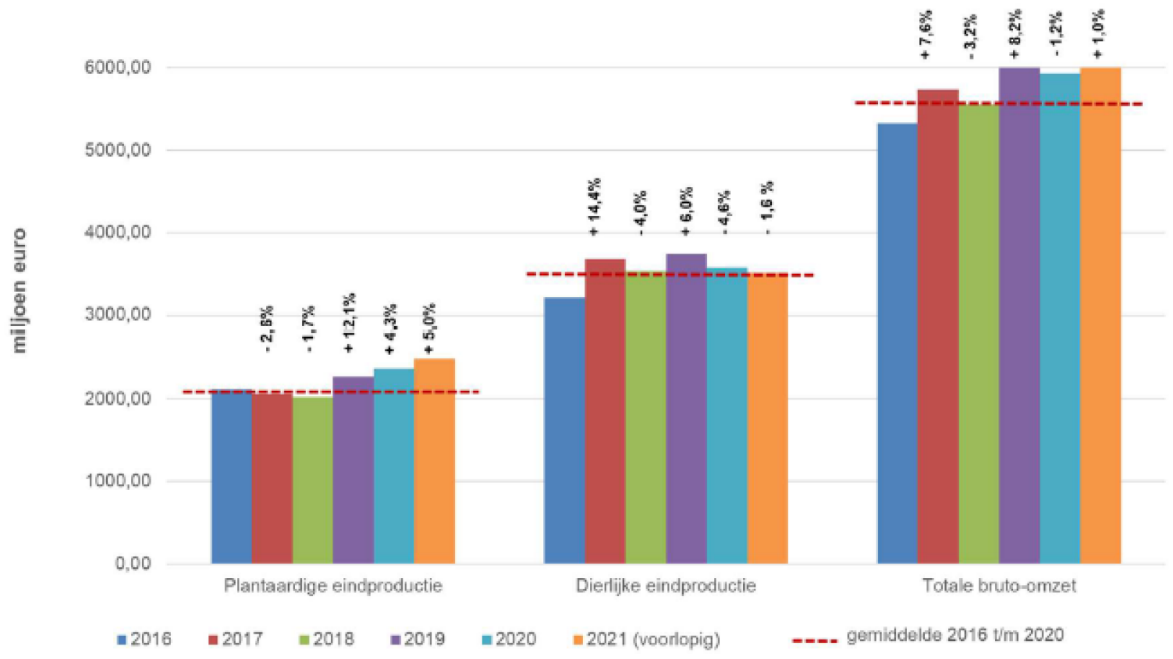

Globaal cijfer verbergt sectorverschillen

Elk jaar na de zomer evalueert Boerenbond het productiejaar en maakt het een raming op van de jaarresultaten. Dit jaar behaalt de sector een omzet van 6 miljard euro. Dat is 5,1 procent hoger dan het gemiddelde van de voorbije 5 jaar en 1 procent hoger dan vorig jaar. “Met een omzet van 6 miljard euro leunt de omzet opnieuw aan bij die van 2019 waardoor we kunnen concluderen dat de sector de coronaperiode definitief achter zich lijkt te laten”, is te horen bij de bekendmaking van de cijfers naar aanleiding van de Nazomerontmoeting van Boerenbond.

Dat globale cijfer verbergt wel sterke verschillen al naargelang de deelsector. Zo wordt in de plantaardige sectoren een omzetstijging van 5 procent genoteerd. De drijvende krachten vormen de groentesector en het herstel van de twee sectoren die vorig jaar bijzonder zwaar te lijden hadden onder de coronapandemie: de aardappel- en sierteeltsector.

Figuur 2: Evolutie totale omzet van de Vlaamse land- en tuinbouw (2016 - 2021)

Bron: Boerenbond

Sterke omzetcijfers voor groenten, fruit en granen

“De aardappelsector klimt langzaam uit een diep dal en haalt betere omzetcijfers”, luidt het. Dat is vooral een gevolg van de herstellende prijzen op de vrije markt en betere opbrengsten dan de voorbije droge jaren. Volgens Boerenbond is er echter nog geen sprake van een volledig herstel door de terugloop van het aardappelareaal en de gedaalde contractprijzen in de nasleep van de zeer moeilijke afzetsituatie en de zeer moeilijke prijsvorming sinds het uitbreken van de coronacrisis. De siertelers hebben de coronaperiode wel helemaal verteerd en sluiten terug aan bij de betere omzetjaren.
In de groentesector worden sterke omzetprestaties opgetekend, zowel voor de groenten onder glas als die in open lucht. Die goede resultaten zijn vooral een gevolg van betere prijzen. Bij de glasgroenten speelde het hervatten van de foodservice en de horeca-activiteiten, samen met de opstart van evenementen, een grote rol. Voor de groentesector worden de hoogste omzetcijfers in tien jaar tijd gerealiseerd. Dat geldt ook voor de aardbeiensector. Peren en ander fruit draaien de op één na hoogste omzet in tien jaar. Dat is eveneens het geval voor de granen, waar de sterke prijsstijging de opbrengstdaling compenseert.

Omzet varkenssector zwaar onderuit

In de dierlijke sector daalt de omzet dit jaar met 1,6 procent. Dat is vooral het gevolg van de slechte resultaten in de varkenshouderij en in mindere mate in de leghennensector. Door een combinatie van de Afrikaanse varkenspest en de nasleep van corona verwacht Boerenbond dat de omzet van de varkenssector met ongeveer 13 procent zal dalen in vergelijking met het jaar voordien.

Andere dierlijke sectoren zoals de melkveehouderij, de gevogeltesector en de vleesveehouderij laten wel een omzetstijging optekenen. “De vleesveehouders profiteren verder van het gewijzigde consumptiepatroon tijdens corona met meer thuisverbruik van rundvlees via slagers en retail”, klinkt het. De zuivelsector tekent dit jaar zelfs de hoogste omzet in tien jaar tijd op.

Sterk stijgende kosten vreten marges weg

“We moeten wel een belangrijke kanttekening maken: hoewel de bruto omzetcijfers in heel wat sectoren behoorlijk zijn, is de realiteit veel minder rooskleurig wanneer de directe kosten bij de omzetcijfers verrekend worden”, meent Boerenbond. In 2021 zijn de directe kosten in het algemeen uitzonderlijk sterk gestegen. Het gaat om een toename van 12,1 procent in vergelijking met 2021.

0

stijging van de veevoederkosten

0

stijging van de energiekosten

0

stijging van de plantenbeschermingsmiddelen

Het gaat niet alleen om een sterke stijging van de veevoederkost (+18%), maar ook van de energiekost (+18%) en van de kost voor plantenbeschermingsmiddelen (+14%) door de aanhoudend grote ziektedruk als gevolg van de natte weersomstandigheden. Vooral de telers van aardappelen, bepaalde groenten, snijbloemen en bolchrysanten voelden daarvan de impact.
De landbouworganisatie stelt vast dat in 2021 87,5 procent van de gerealiseerde omzet opgaat in werkingskosten. “Met 750 miljoen euro bruto toegevoegde waarde noteren we een dieptepunt over een periode van bijna 20 jaar, ondanks de op twee na hoogste omzet over dezelfde periode”, becijferde Boerenbond.

De impact van die sterk gestegen kosten laat zich het zwaarst voelen in de varkenshouderij. “Dalende varkensprijzen en stijgende veevoederkosten duwen de varkenshouders diep in het rood. Over de periode van één jaar noteert de varkenssector drie kwartalen met een negatieve index, wat betekent dat de opbrengsten de variabele kost, meer bepaald de voederkost, niet weten te dekken”, klinkt het.
Boerenbond wijst erop dat de sterke toename van de prijzen van granen en andere veevoedergrondstoffen ook de marge van rundveehouders en braadkippenhouders wegvreten. In de melkveehouderij wordt het effect van aantrekkende prijzen erdoor getemperd.

Sterk schommelende rendabiliteit

Na een aantal kurkdroge jaren werd de landbouw in 2021 geconfronteerd met een koud en nat voorjaar en aanhoudende en bij wijlen overvloedige neerslag. In heel wat sectoren en regio’s woog dit op de opbrengsten en de kwaliteit of werd de inzaai of de oogst bemoeilijkt. Zo verliep de inzaai van bonen en erwten zeer moeilijk, was de kwaliteit van de graanoogst een pak minder en waren er minder snijbloemen en minder peren. Ook de kersenoogst had zwaar te lijden onder de overvloedige regenval.
Boerenbond ziet dat al deze factoren (volatiele markten, stijgende kosten en onzekere weersomstandigheden) zich vertalen in sterk schommelende rendabiliteitsbarometers. “De frequentie en amplitude van de volatiliteit lijkt bovendien nog toe te nemen doorheen de jaren”, zegt voorzitter Sonja De Becker. “De stabiliserende rol die de gemeenschappelijke marktordening van het Europees landbouwbeleid speelde, ligt al enige jaren achter ons. En we moeten vaststellen dat de opbouw van nieuw instrumentarium om hier mee om te gaan, vanuit het beleid, op keten- en bedrijfsniveau, moeizaam verloopt.”

Robuustheidsoefening

De landbouworganisatie wil zijn leden helpen om met die onzekerheid en volatiliteit om te gaan. “Als boer-ondernemer is het niet vanzelfsprekend om de gepaste strategieën en instrumenten uit een almaar diversere toolbox te halen die aansluiten bij de eigenheid van de ondernemer, zijn bedrijf en zijn markt”, meent De Becker. Om die reden heeft Boerenbond het voorbije jaar een robuustheidsoefening uitgewerkt waarbij een veelheid aan uitdagingen in kaart werd gebracht, net als een aantal oplossingsrichtingen.
“We zullen die meenemen in onze dienstverlening, vorming en voorlichting en willen dit doorvertalen naar een tool waar de leden oplossingsgericht mee aan de slag kunnen”, verduidelijkt de voorzitter. “We willen zo voluit inzetten op het versterken van de ondernemersreflex en -vaardigheden van onze boeren en tuinders. Omdat we er van overtuigd zijn dat deze een bepalende succesfactor zijn voor de boeren en tuinders van vandaag en morgen.”
Jaarresultaten Vlaamse land- en tuinbouw 2021

Bron: Eigen verslaggeving

VILT vzw
Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact
T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws

---

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy

Webdesign by Code d'Or